

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru România:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătină-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir armonod prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Căminului 3.

Se prenumerează și la poște și la librării.

În București

primesc abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsicani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 13 Ianuarie st. v.

(†) Este de mare și netăgăduită însemnătate pasul ce l-a întreprins guvernul Taaffe în chestiunea aplanării diferențelor dintre Cehii și Germanii Boemiei. Și cu atât devine mai însemnată această chestiune, cu cât toate cercurile conducătoare vienezze până sus la Majestatea Sa sînt de acord cu împăciuirea proiectată între aceste două naționalități din partea ministrului Taaffe.

Încă dela început, când am văzut în fruntea acestei mișcări bărbați de însemnătate principelui Lobkowitz, principelui de Schönburg și a principelui Carol Schwarzenberg, eram siguri, că chestiunea aceasta se va rezolva într'un mod satisfăcător pentru ambele popoare. Dela 4 Ianuarie a. c. și-au ținut reprezentanții celor două națiuni ședințele lor în Viena sub prezidiul ministrului-șef Taaffe, fiind de față și ministrul de instrucțiune Gautsch și cel de justiție Schönborn. Atât Cehii, cât și Germanii au fost reprezentați, — putem dice, — prin cei mai de valoare oameni politici.

Pentru noi, care privim din depărtare dezvoltarea acestei împăciuirii, ni s'ar pără a se fi comis o nedreptate partidului Cehilor tineri prin neînvierea la aceste importante conferențe. Aceasta ni-se pare cu atât mai bătător la ochi, cu cât și acest partid numără nu puțin membri cu multă autoritate la poporul ceh.

Se poate însă, că cerurile hotărâtoare în această importantă chestiune nu au trecut cu vederea nici pretențiunile acestui partid. Chiar de aceea credem, că guvernul austriac, care a pășit ca mijlocitor în această chestiune, va fi stipulat în programul său barem unele dintre dorințele partidului Cehilor tineri.

Deși încă ne este necunoscut rezultatul definitiv al acestor conferențe, totuși rezultatul îndestulitor al conferențelor, după-cum anunță telegramele, are să dea o altă direcțiune în politica internă a monarhiei noastre. Cercurile hotărâtoare, întreprinându-se cu toată hotărârea pentru împăcarea acestor naționalități, voesc să fie sigure în cas de pericol de sentimentul public al acestor două popoare. Răsboiul, care nu se mai poate încunguia, trebuie să afle monarhia noastră tare și unită în lăuntrul său, pentru-ca să poată fi respectată în afară.

Aceasta se poate numai pe baza mulțumirii popoarelor. Aceasta se poate numai garantându-se drepturile istorice ale fiecărui popor și ale fiecărei provincii.

Mulțumirea tuturor popoarelor o caută factorii conducători ai monarhiei. Chiar de aceea se naște în noi credința, că îndată după definitivă aplanare și după intrarea Germanilor în dieta boemă, are să se săvârșească demult trîmbițata încoronare a Monarhului nostru de rege al Boemiei, de cumva abandonarea pretențiunii încoronării nu va fi una din condițiunile, sub care s'a făcut împăcarea.

Dacă această împăcare, cu sau fără încoronare, va fi perfectă, atunci Austria a câștigat prin Boemia o poziție puternică față cu Ungaria. Mărturisind adevărul, Maghiarii, de s'ar lăuda ori-și-cât cu liberalismul lor, care este o falșitate, nu vîd și nici că pot vedea o ochi buni liberalele concesiuni ce se fac decătră ministerul Taaffe naționalităților de dincolo de Laita. Știu ei destul de bine, că aceste concesiuni deșteaptă pofta și în sinul naționalităților de acasă dela ei. Ear' aici este buba. Maghiarii voesc, ca să nu scie lumea, că în Ungaria există naționalități și că ar fi vorba de chestiunea naționalităților.

Ei ar voi, ca cele trei milioane de Români să amuțescă, îndestulți fiind cu toate cele ce le pune la cale guvernul din Budapesta. Aceasta nu se mai poate. Poziția poporului românesc trebuie limpede. Trebuie să sară peana din mână Armeano-Jidanilor maghiarizați, care au făcut și fac preste puțință apropierea, sincera apropiere între Români și Maghiari și între toate naționalitățile din Ungaria.

Ungaria poliglotă trebuie să fie mamă bună pentru Maghiari ca și pentru Români, Sași și Croați. Nu numai reptiliile, care o sug astăzi fără milă, se fie adăpostite, ci deopotrivă toate naționalitățile se fie îmbrășate cu căldură. Poporul maghiar, sedus prin rengații armeano-jidani, — oameni fără patrie și care caută pâinea de caldă și lată, — a ajuns la credința, că va sdrobi chestiunea naționalităților prin maghiarizare. Timp de două decenii de dominațiune ungurească Maghiarii nu au favorizat deloc naționalitățile, ci au cercat, toate mijloacele ca să ajungă la țintă cu maghiarizarea.

Au trecut zile, au trecut ani, ear' Maghiarii, fără-ca să cucerească sentimentele naționalităților nemaghiare, s'au ales cu o reciprocă antipatie. Ear' această antipatie națională nimeni nu o poate imblânzi decăt însași Coroana.

După cele petrecute dincolo de Laita în aceste zile, nici că ne putem înșela, dacă vom susține, că nu este departe timpul, ca să vedem punen-

du-se la cale și la noi toate acele chestiuni, care atât de mult interesează pe naționalitățile nemaghiare. Aceste zile au să vină.

Noi ca publicisti am spus meru și negenați, că este cu neputință, ca cele-ce se petrec preste Laita să nu aibă răsnet și în Ungaria. Maghiarii nu au voit să ne asculte. Poate-că nu bucurăși ne ascultă nici astăzi... este treaba lor, deoare-că nu ne mai privește nimie atitudinea poporului maghiar.

Ceea-ce ne interesează astăzi mai deaproape este, ca să scim, în ce mod sînt stipulate condițiunile de împăciuire între Cehi și Germani, și a doua, așteptăm cu nerăbdare să vedem, ce impresiune vor face condițiunile împăciuirii între membrii cehi și germani ai dietei provinciale boeme.

Sîntem siguri, că rezultatul final are să fie favoritor și mulțumitor și chiar și Cehii tineri vor fi îndestulți cu punctele principale ale împăciuirii. De aceea putem dice, că pacea încheiată între Cehi și Germani va aduce după sine mari transformări interne, care însă vor pune baza unei epoci de liniște și mulțumire internă între popoarele acestei monarhii. Pe această cale monarhia noastră cu divisa „*Viribus unitis*“ va fi nu numai puternică în lăuntrul, dar' și respectată și temută în afară.

Salutând rezultatul de până acum al conferențelor ceho-germane, sperăm că e aproape timpul, ca și preste patria noastră să sufle vîntul vienez.

Adrese de aderență.

Illustrații Sale

Domnului general Traian Doda

în

Caransebeș.

Primesc expresiunea sentimentelor noastre de recunoștință pentru lupta grea politică, luptă de existență, ce ai purtat și în care, înfruntând îndrăznețele lovituri, Te-ai arătat ca un adevărat erou, ca un rar fenomen al timpului nostru. Cu mândrie ne vom aduce aminte de purtarea Ta bărbătească, Dle general, și Te vom privi de povățuitor în împlinirea datorințelor noastre cătră neamul nostru, cătră țara noastră și cătră părintescul nostru Monarch.

Seliște, 6 Ianuarie 1890.

Dr. Maier, protopop; Daniil Marcu, paroch; Alexandru Borcea, capelan; Nicolae Neamțu, diacon; Mihailă Stoica; Ioan Popa, paroch; Dumitru Lăpădat; Romul Mircea; A. Gogonea; Dumitru Chirca; Ilie Hociotă; Ilie Stefla; Dumitru Roman, neguțator; Bucur Comșa, pro-

prietar; Dumitru B. Comșa, neguțator; Nicolae Peligrad, econom; Stan Stefla, econom; Stan Vele, jude comunal; Nicolae N. Borcea, econom; Bucur Comă, neguțator; Dumitru Dădărlat, econom; Nicolae Mosora, proprietar; Nicolae Nartea, neguțator; Vasile Dădărlat, econom; Ioan Comșa, cassar comunal; Iordachie Roșca Capitan, neguțator; Dumitru L. Bloțu, econom; Ioan Stan Banciu, neguțator; Ioan B. Comșa, neguțator; Dumitru Popa, econom; Ioan I. Răncuș, econom; Ioan D. Răncuș, neguțator; Ioan Stefla, ferar; Ioan Țințea, cojocar; Nicolae Comă, neguțator; Ioan Opr. Borcea; Oprea Op. Borcea, econom; Oprea Stefla, mésar; Ioan Bucșian, pelar; Nicolae Peligrad jun., neguțator; Mat. Al. Rădulescu, păpușar; Dumitru Lucașu, cojocar; Nicolae Hanciu; Ioan Cococariu, păpușar; Ioan Martiu; Stan Soreșcu, neguțator; Ioan Borcea, ferar; Mihailă Zeic; Nicolae Șoima; Daniil Bărsan, neguțator; George Rusu; Dumitru Roșca; Ioan Bloțu, neguțator; Dumitru Nan; Nicolae Borcea, faur; Ioan Măndrean, păpușar; Teodor Pătrușiu; Nicolae Fulea, păpușar; Ioan Giargiu, ferar; Iosif Simoneti, păpușar; Dumitru Lazar, pânzar; Ioan Dubenschi, zidar; Opreș Răsoiu; Dumitru Drăgoiu; Dumitru V. Popa, proprietar; Dumitru Răsoiu, neguțator.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 13 Ianuarie st. v.

Din parlamentul maghiar.

În ședința de alaltăieri a dietei din Budapesta s'a continuat dezbaterăa asupra bugetului ministrului de culte și instrucțiune publică. Mai înteu și-a prezentat ministrul Baross proiectul său despre descripția poporațiunii din anul acesta. După aceea s'a deschis dezbaterăa prin deputatul Adam Horváth cu un pleoară pentru academiile de drept, a căror susținere o recomandă guvernului. Francisc Fenyvessy a făcut deosebite complimente ministrului de instrucțiune, apoi a vorbit cu toată vehemența în contra limbii grecesci în școalele medii și pentru deșteptarea sentimentului tinerimii pentru artele frumoase și în sfîrșit s'a plâns în contra stagnării pe terenul politicei bisericesci. El a ilustrat deosebitele peripeții ale chestiunilor bisericești și s'a încercat în urmă să dovedească necesitatea introducerii autonomiei catolice, pentru care, în înțelesul legii, ministrul ar trebui să iee inițiativa. După Fenyvessy a vorbit deputatul Zay. Ministrul contele Albin Csáky a răspuns mai înteu deputatului Horváth cu privire la academiile de drept și a țis, că el până acum nu a avut timp să se ocupe cu instruc-

țiunea juridică, dar' că nu va întârziă a face casei împărțării îndetaliată în această privință. Cu privire la autonomia catolicilor, sulevată din nou decătră Fenyvessy, ministrul și-a întregit declarațiunile lui din ședința premergătoare. A mai vorbit Emeric Madarász în contra bugetului și pe la oarele 2 s'a ridicat ședința.

Casa magnaților a ținut și ea o ședință alaltăieri și a rezolvat o mulțime de proiecte de căi ferate, care au fost acceptate fără nici o observare pe baza raportului comisiei.

Împăcarea Cehilor cu Nemții.

Din incidentul redeschiderii dietei boeme, diarul „Politik“ vorbește despre reacțiunea împăcării ceho-germane cu privire la raporturile parlamentare. Diarul din chestiune se îndreaptă înainte de toate în contra părerii, ca-și-când acum ar trebui se urmeze o schimbare în ceea-ce privește componerea ministerului. O schimbare în guvern se întâmplă de obicei după un eșec sau după o acțiune nesuccesă, mai rar, dar' preste tot nu atunci, când ministrul a raportat un succes atât de splendid. Apropierea partidelor din Boemia e un triumf al ministrului Taaffe, în prima linie un triumf al însuși șefului de cabinet, care prin aceasta și-a realizat o bună parte a programului său, cu care a venit la cărmă în anul 1879. Acest fapt trebuie să-i întărească poziția. Probabil e, că oblunduse calea stîngei, de a se apropia de banca ministerială, ar pute să urmeze singuratiche schimbări de ministri. Căta vreme însă împăcarea nu e codificată, cu anevoie se va pute face vre-o schimbare, care nici nu ar avè nici un scop. „Politik“ așteaptă, că sub noile raporturi afacerile casei deputaților se vor rezolva în mod mai culant și mai grabnic.

Eară domnul Beksics.

Reproducem din vorbirea dlui Beksics Gusztáv, despre care am relatat în revista politică a Nrului de ieri, următoarele pasaje marcante:

A venit timpul, ca să nu vorbim de politică națională numai din punctul de vedere al dreptului public, să nu punem aspirațiunile naționale numai în dreptul public, ci să le trecem în sfîrșit odată și pe terenul cultural.

Dreptul public, când se contopesc cu dreptul internațional, formează cadrul extern al statului. Raportul, în care se află statul

FOIȚA „TRIBUNEI“

Filosofia balurilor.

Dedicată iubitelui meu So, Romul C....

(dh). Au trecut multe zile decănd ne-am despărțit. Nici rēmas bun nu mi-am luat dela tine, deși împreună am vățuit multe zile bune și mai multe rele. Îți mai aduci aminte de cântecul nostru?

„Așa trec zilele mele,

„Două's bune, nouă's rele...“

Nu mi-am luat rēmas bun, pentru-că n'am voit să mă despărțesc de tine. Tu știi, căt de tare te-am iubit!... Exclamă cu apostolul Petru, deși nu mă mustră conștiința, că m'am lăpădat de tine ca Petru de Christos. Am socotit simplamente să nu turbur o inimă necăjită, că aspru ești judecat și amărit este sufletul tău.

Nu demult, într'o seară, cum sînt sērile de iarnă aici la noi între munți, ședeam lîngă sobă și cetiam o carte de a lui Cicero: „Laelius de amicitia“; și nu sciam ce să admir mai tare: limba lui Cicero ori morala învățăturilor lui Laelius, când vorbește cu ginerii sei Fannius și Scaevola despre amicitie.

În capitulul al 19-lea Laelius sulevează întrebarea: moral este să prețuim mai mult pe amicii noi ce pe cei vechi?

Chestiune foarte interesantă pentru mine, și pentru tine, și poate pentru mulți, pe care ne-au purtat pe pămîi „amicii“ până când

eram sită nouă, ear' după-ce ne-au exploatat, au ris de noi și au arătat cu degetele la noi.

Nu te turbura, că ating cele trecute. Adu-ți aminte, că „vii este Dumnezeu, cel-ce smerește și cel-ce înalță, ear' cei rēi și cei-ce sînt prelungă ei, cu moarte vor muri și pe ai lor nimenea nu-i va milui“.

Cum țisei, întrebarea lui Laelius e foarte interesantă. Dar' să auzi cum răspunde la ea! „De amicitie nu ne este permis să ne săturăm nici-cănd, ca-și-cum ne săturăm de atele. Amicitia e ca vinul; cu cât e mai vechie, cu atât e mai plăcută, și e adevărată țdicala, că multă pâine și multă sare trebuie să mănăcăm împreună, până se încheie opera amicitiei“.

Nu și-se pare, că auzi pe Isus Sirach, carele încă ne învață în înțelepciunea sa, „să nu părăsim pe prietenul cel vechiu, că cel nou nu este asemenea lui...“?

Stăpînit de această dispozițiune, m'am înțeles cu nevasta să te invităm să petrecem împreună marea sērătoare a Născerii. L'am invitat pe Moisi, care se afla la Coroii, unde, cum imi scrie, nu este durere, nici tristare, nici suspinare, dar' nici de mănecare.

Cornelia a îngrășat doi corcotini. (Știi tu ce e corcotinul?) Însă tu n'ai venit, ear' noi am petrecut Crăciunul singuri. N'am avut petrecere așa șgomotoasă ca altădată, când eram june, dar' aș pēcătu contra Corneliei, dacă n'aș accentua, că nici-odată n'am avut Crăciun mai bun. Încă nici atunci, când eram „mag dela rēsărit“ și umblam cu „eraii“... (Știi tu ce sînt magii?)

La biserică am cetit „căzania“. Pe la voi se cetesc așa numite „pastorale“, dar' vă puteți ascunde cu ele. Ce superioară este căzania noastră! Să fi vățut, ce mîngăiere au avut Moșii nostri auzind în limba căzaniei, că „Christos nu s'a născut în curte împărătească, ci în iesle dobitocească... Fericat ferice de ei!

Necazul cel mai mare a fost, că nu s'au copt colacii destul de bine, ear' eu m'am săturat precănd am ajuns la prăjituri.

Cănd se încheiem sfințele sērătoari, primesc o invitare la un bal, care se va aranja în favorul studenților săraci. Între arangiatori am găsit mai multe nume, cu care arangeam și eu pe vremea aceea asemenea baluri. Din garda vechie numai aceia lipsesc, care s'au însurat, și — tu.

Nu mă mir, că lipsesci. Străină este amăriciunea sufletului tău de ori-ce veselie. Dar' mult m'am mirat, cănd m'am convins, că și așa retras, îți ai și tu partea ta din arangierea acestui bal, anume că a ta este idea să se aranjeze în favorul studenților săraci. Aceasta și împregiurarea, că ajunsși în carnaval, tot meru primim asemenea invitări, m'au îndemnat să însir aici câteva idei la adresa ta, dar' nu numai pentru tine. Li-am pus numele de „Filosofia balurilor“ de după datina modernă. Știi tu, că astăzi nu există filosofie, numai în bibliotecă. Nimenea nu o admite și nu o învață ca știință de sine stătătoare, dar' pentru aceea toți „filosofează“. Unii scriu filosofia istoriei, alții a științelor naturale, a artei. Schopenhauer a scris me-

tafisia amorului. Pentru-ce să nu scriu eu filosofia balurilor?

Aș urmări metodel lui Stoy, dar' e prea greoiu. Aș scrie în limba lui Jaques, dar' e prea ușuratic, că e Francez.

Ca să fie totuși ceva filosofie, voi începe cu un punct de mănecare, anume cu faptul, că astăzi toate balurile se arangiază în scopuri filantropice, cu toate-că săracii au mai puțin folos de ele. Se spezează sute și mii la un bal mai „elegănt“, și abia cățva fiorini rezultat.

Câte lacrimi s'ar pute șterge, câte dureri s'ar pute alina, căți goli s'ar îmbrăca și căți flămênzi s'ar sătura, dacă ar da cei-ce merg la baluri numai 1/10 parte din aceea ce spezează la bal!

Ori doară filantropia e numai scop secundar, și scopul principal este petrecerea, distracțiunea?

Tu o știi mai bine, căt de oboșiți, adeseori frânți, ne simțiam noi și ce voioși eram, că am scăpat!

Dar' admitînd, că sînt mulți, care își petrec la baluri, oare deamă este această petrecere de un om cult în secolul al XIX-lea?

Petrecerea ori plăcerea stă în strînsă legătură cu cultura, ales cu cea morală, și depinde dela munca ce țilnic o săvîrșim în fermentațiunea generală.

Acela, care nu lucră decăt numai cu brațul, nu cunoașce și nici nu vrea să cunoască plăcerea mai superioară. Mănăcă și bea. Ba nici de aceea nu-i pasă, ce mănăcă și ce bea, numai să fie — mult. Care mun-

cesce cu spiritul, doresc ceva spiritual și în petrecere. Bate halirul pe la baluri, arangiază concerte, teatru. Cartea îi nemesce diletanți. Însă omul adevărat cult, care își cunoașce misiunea, puterile și raportul față cu societatea, numai în opurile genilor află distracțiune.

Societatea noastră, mi-se pare, e plină de diletanți și de aceea sînt sentimentali și romantici oamenii cei „culți“.

Romani cei vechi au numit desfătarea otium, ear' munca: negotium. Grecii σχολη și ἀσχολια. Adecă pentru desfătare au avut termen pozitiv, pentru muncă: negativ. Au ținut, că desfătarea este scopul vieții și că munca nu e deamă de popoarele libere.

Testamentul vechiu admite necesitatea lucrului, dar' îl timbrează de blăstēm. A blăstēmă Dumnezeu pe Adam, ca cu sudoarea feței sale să-și căștigue hrana de toate zilele și numai a șeptea să odihnească.

Christos deschide o epocă nouă și șterge blăstēmul de pe lucru. Cel-ce vrea să fie mai mare, trebuie să se facă tuturor toate. De atunci nu cunoașcem vieată mai morală, ca cea care lucrează în viața Domnului. Ear' decănd s'a împărțit lucrul și tot insul e liber de a-și alege lucrul potrivit facultăților și înclinărilor sale, însuși lucrul a devenit plăcerea și desfătarea cea mai mare. Și dacă totuși vedem, că mulți nu se mulțumesc cu plăcerea ce li-o tinde lucrul, ci mai merg și pe la baluri, dau dovadă, că ori nu le place lucrul preste tot, ori că și-a smintit cariera. Încăt pentru femei, nimenea nu cūtează să tragă la

față cu alte state, este între Ungaria și Austria demult clarificat prin dualism; căci națiunea prin dualism și-a ajuns aspirațiunile sale legitime. Aceste aspirațiuni, onorată casă, trebuie să pauzeze vreme îndelungată pe terenul dreptului internațional. Politica națională, aspirațiunile naționale, nu trebuie să le îndreptăm în afară, cătră domeniul dreptului public, ci în lăuntru, cătră părțile interne ale statului.

Și ce este pe acest teren principiul național? După ce aspirațiunile naționale trebuie să le grupăm în giurul întrebării, că în ce chip se poate realiza în cadrul internațional extern statul intern, adevărat: principiul național este, că trebuie să realizăm statul unguresc unitar nu numai politicesc, în această privință este deja gata, ci să realizăm totdeodată statul național maghiar unificat cu desăvârșire și în lăuntru. Pe terenul acesta trebuie să ne adunăm și să ne clarificăm ideile. Statul ungar după dreptul public demult este gata. Acest stat de drept public însă este mai mult politic și teritorial, ear' statele moderne recunosc de basă mai ales principiul național. În adevăr pretutindenea vedem în Europa făcându-se transformări în direcția statelor naționale. În Răsăritul și în Apusul Europei, în state mici și în state mari.

Nisuița de a pfacea statul istoric în stat național a existat de multă vreme și în politica maghiară. Ear' acum din nou în primul plan această tendință sub guvernul lui Tisza și anume nu numai prin activitate distinsă, ci și prin succese distinse. Cei care neagă această sunt combătuți de datele statistice, care s'au compus după număratoarea din 1880, când s'a văduț, cât de mult a progresat maghiarizarea, dar' de deosebire vor fi combătuți prin noua numărătoare ce se va face, prin care se va vedea, cât de mult s'a lătit spiritul național în anii din urmă. Ear' dacă cu toate aceste ar nega cineva acest mare succes al guvernului Tisza, față cu acela indic numai la următoarele date: Întreb înainte de toate, oare nu sub acest guvern s'a întemplat, că limba justiției pretutindenea este cea maghiară? Nu guvernul acesta a scăpat justiția de Babilonul limbilor? Aș întreba totodată, oare nu sub acest guvern s'au închis școalele secundare ale naționalităților, în care se creștea tinerimea în spirit național nemaghiar, oare nu sub acest guvern a scăput la număr cu desăvârșire neimportant numărul școalelor secundare ale naționalităților față cu școalele secundare desvoltate ale statului ungar?

În Numărul 35 al „Gutinului“ am fost publicat și noi două cerculare ale consistoriului școlastic din Gherla, dintre care în unul provoacă pe directorii școlari să se îngrijască, ca toți pruncii să folosească legendare dela unul și același autor; ear' în celalalt sunt provocate directoratele și senatele școlare să se îngrijască de înființarea bibliotecilor școlare.

Amendouă cercularele ni-se par a fi de un deosebit interes pentru învățământul din școalele populare. Am fi dorit însă, ca ven. consistor școlastic să fie ordonat, ca să se țină uniformitate și în celelalte studii, pentru că noi scim școale, unde nu numai abecdarile și legendarele sunt dela mai mulți auctori, ci și celelalte studii, precum istoria biblică, catechismul etc.

Mai mare este însă disonanța cu privire la ortografie, așa încât câte cărți, atâtea ortografii, ba sunt unele între manuale, — cum d. e. biblia cea mică cu iocane, — cu o ortografie atât de rea, încât nu credem, ca însuși auctorul ei să o scie ceti cum se cade. Cum vor pute apoi învățătorii să instrueze pe prunci și cum vor pute pruncii să învețe din atari cărți. Așadar e de lipsă ca să fie uniformitate în toate studiile ce se folosesc ca manuale în școalele noastre populare.

Însă, — după a noastră părere, — un lucru principal, dela care atrnă rezultatul învățământului popular și lățirea de carte românească între popor, este și ortografia.

Cu cât școlarul va scl mai ușor să priceapă și să învețe ceea ce i-se propune în școală, cu atât mai bucuos va cerceta școala; și cu cât poporul mai ușor va scl se cetească cartea ce i-se dă în mână, cu atât mai bucuos o va ceti și va dori să capete și alta; și întors.

Ușor va pute însă școlarul să învețe și poporul să cetească carte românească numai atunci, dacă aceea va fi scrisă prelângă un stil simplu și cu o ortografie cât de ușoară.

Nu ni-e gândul să intrăm de astădată în dispute științifice despre una sau altă ortografie, e destul să constatăm rezultatul practic, la care a ajuns până acum ortografia română, din acela ori-și-care om ce se ocupă cu litere poate să-și tragă învățătura și îndreptar pentru viitor.

Pentru noi e mai grea cestiunea ortografiei române, căci trăim în mijlocul celor mai conservativi etimologisti, nici că e mirare, căci afară de generațiunea cea mai tinăra toți am fost crescuți în spirit etimologist, și numai cu doi-trei ani mai înainte abia am fi cutezat să scriem aceea ce scriem acum, dar' „tempora mutantur et nos mutantur in illis“.

Așa s'a întemplat și cu etimologistii noștri; mulți dintre dinșii s'au făcut chiar fonetisti; ear' aceia, care mai țin la etimologism, tot au ajuns și ei până acolo, încât deși nu scriu, cel puțin cetește prea bucuos cu ortografia fonetică.

Asfel stând lucrul, nu ne îndoim a ne spune părerea, că a sosit timpul, ca și în școalele noastre populare să se introducă ortografia cu semne (fonetică).

formațiunea. Puternica ei individualitate politică este recunoscută în toată Europa, dar' în privința culturală și socială, — accentuez anume aceste două cuvinte, ca să nu fu rău înțeles, — națiunea încă nu este gata.

Ce înțeleg eu sub națiune în sensul acesta? Înțeleg pe toți locuitorii tuturor părților țerii fără deosebire de naționalitate și confesiune, dar' sub o condițiune: ca inteligența tuturor popoarelor să fie pătrunsă de aceeași legătură culturală, de același patriotism, de același sentiment de comunitate. Înțeleg așadar unitatea desăvârșită a inteligenței și în privința limbii.

În cadrul principiului, pe care l'am atins mai sus, nu este și nu poate fi vorba de apăsarea naționalităților sau de contopirea lor cu forța. Preste tot din programul politic al națiunii maghiare, când aceasta se statorosește, trebuie exclus tot ce amintese forța și trebuie ținut numai aceea ce stă în legătură cu libertatea . . .

O cestiune actuală.

După ce „Revista Catolică“ și „Amicul Familiei“ au acceptat și ele ortografia fonetică, care astfel se folosește astăzi în toată publicistica română din monarchia austro-ungară, pledează acum „Gutinul“ din Baia-mare pentru introducerea fonetismului și în școalele și manualele de școală gr.-cat., unde singur se mai păstrează modul de scriere etimologie.

Crezând, că această cestiune este destul de importantă pentru programul și unitatea noastră culturală și totodată destul de actuală, aflăm de cuviință a lărgi publicitatea vocii „Gutinului“, reproducându-o în cele următoare:

În Numărul 35 al „Gutinului“ am fost publicat și noi două cerculare ale consistoriului școlastic din Gherla, dintre care în unul provoacă pe directorii școlari să se îngrijască, ca toți pruncii să folosească legendare dela unul și același autor; ear' în celalalt sunt provocate directoratele și senatele școlare să se îngrijască de înființarea bibliotecilor școlare.

Amendouă cercularele ni-se par a fi de un deosebit interes pentru învățământul din școalele populare. Am fi dorit însă, ca ven. consistor școlastic să fie ordonat, ca să se țină uniformitate și în celelalte studii, pentru că noi scim școale, unde nu numai abecdarile și legendarele sunt dela mai mulți auctori, ci și celelalte studii, precum istoria biblică, catechismul etc.

Mai mare este însă disonanța cu privire la ortografie, așa încât câte cărți, atâtea ortografii, ba sunt unele între manuale, — cum d. e. biblia cea mică cu iocane, — cu o ortografie atât de rea, încât nu credem, ca însuși auctorul ei să o scie ceti cum se cade. Cum vor pute apoi învățătorii să instrueze pe prunci și cum vor pute pruncii să învețe din atari cărți. Așadar e de lipsă ca să fie uniformitate în toate studiile ce se folosesc ca manuale în școalele noastre populare.

Însă, — după a noastră părere, — un lucru principal, dela care atrnă rezultatul învățământului popular și lățirea de carte românească între popor, este și ortografia.

Cu cât școlarul va scl mai ușor să priceapă și să învețe ceea ce i-se propune în școală, cu atât mai bucuos va cerceta școala; și cu cât poporul mai ușor va scl se cetească cartea ce i-se dă în mână, cu atât mai bucuos o va ceti și va dori să capete și alta; și întors.

Ușor va pute însă școlarul să învețe și poporul să cetească carte românească numai atunci, dacă aceea va fi scrisă prelângă un stil simplu și cu o ortografie cât de ușoară.

Nu ni-e gândul să intrăm de astădată în dispute științifice despre una sau altă ortografie, e destul să constatăm rezultatul practic, la care a ajuns până acum ortografia română, din acela ori-și-care om ce se ocupă cu litere poate să-și tragă învățătura și îndreptar pentru viitor.

Pentru noi e mai grea cestiunea ortografiei române, căci trăim în mijlocul celor mai conservativi etimologisti, nici că e mirare, căci afară de generațiunea cea mai tinăra toți am fost crescuți în spirit etimologist, și numai cu doi-trei ani mai înainte abia am fi cutezat să scriem aceea ce scriem acum, dar' „tempora mutantur et nos mutantur in illis“.

Așa s'a întemplat și cu etimologistii noștri; mulți dintre dinșii s'au făcut chiar fonetisti; ear' aceia, care mai țin la etimologism, tot au ajuns și ei până acolo, încât deși nu scriu, cel puțin cetește prea bucuos cu ortografia fonetică.

Asfel stând lucrul, nu ne îndoim a ne spune părerea, că a sosit timpul, ca și în școalele noastre populare să se introducă ortografia cu semne (fonetică).

1. Pentru-că cea mai competență auctoritate, — în cestiunile de limbă, — Academia română, încă a primit această ortografie.

2. Pentru-că cei mai distinși literați români se folosesc de ortografia cu semne.

3. Întreaga țiaristică română dincolo și dincoace de Carpați a primit această ortografie.

4. Ori-cât ne vom discuta, trebuie să concedem, că ortografia cu semne este cu mult mai ușor de învățat, ear' interesele culturale ale poporului nostru pretind imperios dela noi, ca întru instruirea lui să ne folosim de atari mijloace, prin care mai ușor poate să învețe a ceti și scrie.

5. În fine datori sântem cu toții să ni-suim la unitatea limbii, ce însă numai așa se poate, dacă cu toții ne vom folosi de aceeași ortografie în scriere și cetit.

Am dori drept-aceea, ca în adunările preotefice ce se vor ține la primăvară și deosebit în adunările reuniunilor învățătoresci să se debeată cestiunea ortografiei și să se stabilească pentru toate școalele noastre populare folosirea ortografiei cu semne, ear' preaven. consistoare școlastice să se îngrijască, ca toate manualele ce se folosesc în școalele populare confesionale să fie tipărite cu aceeași ortografie cu semne (fonetică), cu care vor fi abodarele, legendarele și gramaticile române; atunci sântem convinși, că învățământul nostru popular va lua un avânt cu mult mai îmbucurător.

Prin aceste însă nu voim a dice, ca ortografia etimologică să se delatueze cu totul, căci în tot cazul preparandistii trebuie să cunoască ambele ortografii, ear' dintre școlari, acei care vor fi mai înaintați în cunoscințele ortografice și gramaticale, încă pot să fie instruiți în ambele ortografii.

Însă interesele noastre culturale pretind, ca să ne folosim de cea mai simplă și mai ușoară ortografie, ce așa numai vom pute lăți cunoscința de carte între popor.

CRONICĂ.

Dela Curte. Maiestățile Lor și Archiducesa Maria Valeria nu vor sosi înainte de Februarie în Budapesta. — Maiestatea Sa Monarhul a primit la 23 l. c. înainte de ameași pe Archiducele Francisc Ferdinand d'Este în audiență privată mai lungă. La 30 l. c. a. m. se va celebra din ordinul Maiestății Sale în capela gata de curând a castelului Meyerling un parastas în memoria rășapatului Archiduce Rudolf, la care va asista și Monarhul, precând Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină și Archiducesa Maria Valeria vor asista la parastasul ce se va celebra în capela Curții.

Scire militară. Locotenentul dela regimentul de husari Nr. 3 Albert baron de Watten wyl a fost numit de adjutant personal al comandantului de corp FML. Anton br. Szveteny de Nagy-Ohay.

Transferare. Procurorul-suprem din Budapesta a transferat pe sergentul de carcere Andreiu Koszta dela închisoarea din Lugoj la închisoarea din Oravița.

Camera advocațială din Brașov aduce la cunoscință, că avocatul Dr. Vendel Balogh din Chezd-Ōsorheiu s'a înscris în lista acelei camere. Camera advocațială din Arad aduce la cunoscință, că avocatul Mihail Mikolay din Szarvas, în urma numirii sale de notar public, s'a șters din lista acelei camere, ear' camera advocațială din Oradea-mare face cunoscut, că avocatul de acolo Gavril Varga, în urma morții sale, a fost șters din lista acelei camere și curator al cancelariei sale a fost numit avocatul Ladislau Dúș tot de acolo.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Iuliu Blasko în „Báró“; Isosif Löfler în „Lányi“; minorenel Ladislau Prehauer în „Pataky“; Isosif Nebelthau în „Harmati“; Filip Scheiber în „Seidrá“; Solomon Kohn în „Kelemen“; B. Reich în „Horvát“; min. Ioan Lopojska în „Kovács“; Rudolf Dick în „Károly“; Ludovic Paulik în „Palócs“; Iuliu Horovitz în „Hajós“; Iuliu Kohn în „Kovács“; Carol Kohn în „Kemény“; Victor Stann în „Seckely“; Wilhelm Feigelsstock în „Fodor“; Mauriciu Klein în „Kardos“ și Dr. Isosif Reisz în „Rács“.

Deputatul dietal Dr. Oscar Meltzl a fost ales de senator al camerei comerciale din Pojon și e probabil, că va renunța la mandatul seu de deputat al Sibiuului.

Reuniunea higienică a comitatului Sibiuului. Comitetul reuniunii higienice din comitatul Sibiuului ține astăzi la 5^{1/2} oare o ședință cu următoarea ordine de zi: 1. Propunere cu privire la prelegerile populare. 2. Raport în afacerea concurenței de copii. 3. Propunere în privința câștigării unei barace transportabile. 4. Împărtașiri.

Mortalitatea în Sibiu. În săptămâna dela 6 până la 12 Ianuarie au murit în Sibiu 24 persoane, dintre care șapte străini.

O revoluționară maghiară. Una din revoluționarele maghiare dela 1848, Maria Podhorsky, care după înăbușirea revoluțiunii

a fost condamnată la 10 ani închisoare, și-a publicat acum de curând memoriile. Kossuth i-a trimis din Turin o scrisoare cu mari laude.

Cum se duelează Maghiarii. La Pesta, într-o sală de arme, a avut loc zilele aceste un duel din cele mai caraghioase. Pentru o ceartă la teatru, contele K. provocase pe locontenutul în rezervă L. L. Arma aleasă fu sabia. Când începu lupta, contele vădu, că adversarul seu e foarte slab în mânăuirea sabiei și hotărî să-l pedepsească altfel decât răbindu-l. În adevăr, el îi dăe una după alta două puternice lovituri peste stomac cu latul sabiei. L. fu apucat de amețeală și de o greață așa de violentă, încât duelul trebu să înceteze. Oaoarea s'a declarat satisfăcută

Îmormântarea ducelui de Aosta. Îmormântarea ducelui de Aosta a fost împunătoare. Au asistat regele, toți principii, o deputațiune a regimentului de husari prințul de Hohenzollern, generalul francez O'Neill. În cortegiu se aflau studenții, reprezentanții presei, asociațiunile de tot felul cu 200 drapele, coroanele erau duse de 7 care. Clerul a slugit. Corpul ducelui de Aosta a fost depus în biserica Superga. După slujbă a fost pus în criptă alături de cociugul ducelui Maria Victoria, antea soție a ducelui; intrarea criptei s'a zidit. Regele, regina, ducesa Letiția, prințul de Svedia au asistat la ceremonie până la sfârșit și s'au întors la Turin la 5 fără un șert. Bursa din Roma și bursele din toate orașele Italiei s'au închis din cauza îmormântării ducelui de Aosta. „Politische Correspondenz“ află, că un membru din familia imperială trebuia să reprezente pe Împăratul la îmormântarea ducelui de Aosta, dar' că în urma unei comunicări a ambasadei Italiei la Viena, după care îmormântarea ar avea un caracter cu totul privat, Curtea Austro-Ungariei, ca și celelalte curți, nu va trimite reprezentant la Turin. Defunctul recomandase înaintea morții sale să nu se deie îmormântării sale nici un caracter oficial.

Regele Milan dispărut. Din Belgrad vine veste, că cercurile politice și presa sânt foarte îngrijate de dispariția fostului rege Milan. Organul oficial „Sirspsky-Novine“ desminte totuși, că regele Milan ar fi dispărut din Paris. Dar „Male Novine“ afirmă categoric, că fostul rege al Sârbiei joacă cu patimă la ruletă, la Monte-Carlo. Se dice în unele cercuri, că Milan se află la Monte-Carlo cu o doamnă foarte bogată.

Un grozav incident pe drumul de fer. Din Milan vine șirea, că un grozav incident s'a întemplat la mică depărtare de acest oraș. Trenul numărul 18, care plecase din Milan la Turin la 7.38 cu 40 de pasageri de clasa I. și II., la cantonul cu Nr. 2, la doi kilometri departe de poarta Tenaglia, s'a isbit cu trenul de marfă Nr. 1331, venind din Turin cu o întârziere de 44 minute. Mașinistul trenului de marfă nu aușise semnalul de oprire. Isbitura a fost grozavă. Mașinile se sfârâmă. Patru vagoane de marfă se făcură țandări. Pasagerii fură mai toți răniți și descinseri în prada unei spaime lesne de înțeles, din cauză că fiecare credea pe altul mort. Se dădu imediat avis la stația centrală, de unde se trimiseră ajutoare. Pasagerii fură întorși cu alt tren la Milan. Lucrările de curățire a liniei ținură toată noaptea.

Îmormântarea lui I. Creangă. (Correspondență particulară a „Românului“.)

Iași, 7 Ianuarie 1890.
La 2 Ianuarie s'a îmormântat la cimitierul Eternitatea marele prosator român Ioan Creangă. Această pierdere a produs imense regrete în sinul societății ieșane, al amicilor și al admiratorilor sei. Timpul, dar' mai ales pricina, că nu s'au putut împărți la vreme biletele de îmormântare, a făcut ca numai un număr restrins dintre prietenii și cunoscuții lui Creangă să iee parte la ceremonia funebră.

Cinci coroane frumoase împodobiau sicriul neuitatului om de litere, purtând inscripțiuni deosebite: una din partea fiului, dl căpitan Constantin Creangă: „Voitorului meu de bine, scump prieten și tată“; alta: „Cucurul nostru iubit regrete eterne. Familia Neculai Petru“; alta: „Tubitului nostru prieten și tovarăș de lucru, durere! Ienăchescu, Răceanu, Grigorescu“; alta: „Lui I. Creangă din partea amicului seu N. Gane“. O coroană de flori naturale era anonimă.

Doi discursuri au fost pronunțate de cătră dl institutor Toma Săvescu și dl profesor Eduard Gruber. Dl Săvescu într'un limbaj plin de durere a arătat viața și meritele lui Creangă ca institutor, merite speciale ce sânt cunoscute de toți aceia ce au avut ocaziunea de a cunoaște pe Creangă sub acest raport. Dl Eduard Gruber în numele unui cerc literar, în care și Creangă venia de doi ani, rosti un discurs, — pe care îl împărtașim cetitorilor noștri, — asupra însemnătății literare a lui Creangă. Eată cuvântarea dlui Gruber:

Jalnică adunare!
O dureroasă datorie, cea de pe urmă, ne adună ași pe toți în fața mormântului, unde curând va odihni pentru vecie, Ioan Creangă, acest fruntaș al literaturii române. Nemângăiatul fiu, rudele, prietenii și tinerimea, entusiastă admiratoare a lui Creangă, își simt acum inima zdrobită și cugetarea înorată în fața mușeniei și a neclintirii, în care el zace, — mușenie și neclintire, care ne face să ne

îngrozim și să ne podidească lacrimile, pentru-că nu mut și nu neclintit a fost Creangă în viața lui.

Cernită adunare!
Nu această vieață și nici apostolatul lui de conșcienții și excelent învățător voiu căuta să aret în puținele cuvinte, ci voiu avé durea de a rosti înaintea d-voastre dar' o scurtă și pripită schițare făcută pe neașteptate asupra însemnătății lui literare.

Sânt oameni sortiți din fire, ca prin puterea minții și înălțimea sentimentelor să ajungă aleșii poporului. Pe acestia nu-i atinge fala, nu-i muncesece rîvna, nu-i prostese deșertăciunile, nu-i abat din cale cotiturile multe și pesize ale vieții. În alte îndeletniciri mai nobile și mai traicnice caută ei să-și arză flacăra sufletului! Într'înșii și mai presus de ei planează o energie, o idee, o nevoie sufletească de-a gândi și lucra, care ori-unde, ori când le stă ademenitoare și poruncitoare, înainte-le. Acestia sânt aleșii, sânt cugetătorii unei nații, — și când dic cugetătorii, înțeleg nu numai pe filosofi și cercetătorii, care scotoceșc adâncurile științei și smulg misterele necunoscutului, dar' și pe poeții mari, care intrupează simțirile inimii noastre omenești, pe prozătorii, pe literații într'un cuvânt care resumă într'o puternică sintesă tipurile, vieța, epoca, geniul unui popor. Un literat din această din urmă categorie a fost pentru de veci acum adormitul Creangă.

Dacă alte literaturi au înscris pe arama nemuririi nume glorioase, — să ne fie învoit și nouă, popor tinăr și nou venit la vieață, ca în prima noastră tineretă literară să înscrim cu litere neuite alături cu numele poetului Eminescu și pe acela al prietenului seu iubit și nedespărțit, al prosatorului Ioan Creangă.

Întristată adunare!
Această personalitate puternică a lui Creangă își găsesce motivarea pe deoparte în ereditatea, — de pe mamă mai ales, — pe de alta în mediul popular, în care s'a născut și a crescut.

Familia lui Creangă e de baștină din Ardeal. Bunicul seu David Creangă, care mai bine de douăzeci de ani a purtat vornicia în Pipirig, a venit cu tatăl și cu ceialalți frați ai sei Petrea, Vasile și Nica de s'au așezat în Moldova în județul Neamțului — sânt mai bine de o sută de ani. Tot de pe mamă el are străbun pe Ciubuc clopotarul dela mânăstirea Neamțului, care era în înrudire cu metropolitul Iacob, marele luptător pentru cultura românească în timpul fanarioșilor. Dar' mai presus de toate vrednică de amintit sub raportul eredității a fost mama lui Creangă. Femeie aleasă și gospodină neîntrecută, ea își iubia copiii cu nefermărită iubire ce numai o mamă poate să aibă. Ea a avut o puternică și neînvinșă dorință de a-l da la învățătură. Și în adevăr ei poate datorese Creangă germentul, din care a răsărit omul superior, omul de talent. Și sânge din sângele ei, dice el într'un loc în Amintiri, și carne din carnea ei am împrumutat, și a vorbi dela dînsa am învățat. În asemenea condițiuni de predispoziție Creangă a adunat și cu și în sufletul seu impresiile copilăriei și ale vieții de țeară. Și ceea-ce este el ași în literatura română, acestei perioade se datorese. Creangă este un adevărat copil al poporului; din popor a ieșit, dela suman și opincă, și spiritul poporului într'un mod așa de strălucit l'a introdus în literatura cultă. În toată literatura noastră poate nu e altul așa Român ca dînsul; el e o vastă sintesă etnică a poporului. Gândirea, spiritul, logica, argumentarea lui sânt tipice.

Cu părere de rău trebuie să constat un fapt ce l'am putut observa deaproape: Creangă e mult mai cunoscut și mai popular în Transilvania și Bucovina decât în România. Aceasta se datorese, credem, lipsei de adunare la un loc a scrierilor sale. De aceea acum când s'a deslipit cea mai verde creangă a literaturii noastre, o sfântă datorie însufletească pe tinăra generațiune literară, anume aceea, de a întocmi și înălța cât mai în grabă monumentul, la care Creangă însuși a lucrat. Ear' cele de pe urmă cuvinte trebuind a le da nemângăiatului fiu, îi vom spune aceste: moartea e fatală și neînduplecată și asprimea ei nu cruță pe nimeni, dar' el poate avé o mângăiere mai mare decât alții: îi rămăne o strălucită moștenire: numele părintelui seu.

VARIETĂȚI.

(Animalele luminoase.) În toți timpii s'a observat facultatea unor ființe veștitoare de a emite lumina; cine nu cunoașce licuriciul, pe care îl întâlnim în lunile August și Septembrie în plimbările noastre de seară? Micul insect, acesta nu este singurul cu asemenea proprietăți, și naturalistii au putut să alcătuească o listă lungă de animale înzestrate cu calități fotogenice. Unele vegetale au și ele asemenea însușiri așa de curioase; mai cu

seama ciupercile și bacteriile (Agaricus mellis, Bacillus phosphorescens etc.).

Animalele luminoase sunt în număr mare și aparțin tuturor serilor zoologice. Printre vertebrate, pescii de mare sunt aproape singurii, care produc licăriri fosforescente, și cercetările din fundul mărilor au dovedit unele particularități foarte curioase, unii pesci au aparatul lor luminos pe cap, lungă ochi; pare-că pot să-și dirige mersul în noaptea imenselor adâncimi; aceste phare mișcătoare servesc poate ca mesagiu, pentru a atrage alte ființe date a fi pradă celor mai tari.

Animalele marine par a avea mari înlesniri de emisiuni a luminii, căci faptul acesta se întâlnește des la Coelentera, la vermi și crustacee.

Printre insecte lamprorii, luciolele, pyrophorii etc., printre vermi de uscat lombricii par-că au aceeași proprietate.

Raphael Dubois a determinat condițiunile producerii luminii la mai felele veșuitoare. Cercetările sale l-a făcut mai ales cu privire la elateridele luminoase și la pholas dactylus.

Savantul fiziologist a stabilit, că funcțiunea fotogenică se reduce la un fenomen de ordine chimică. Două substanțe, „luciferina“, „lucirasa“, au putut fi extrase; împreunate în prezența apei ele produc fosforescențe.

Giard a stabilit, că în unele cazuri animale inferioare devin luminoase în urma înghițirii de animale microscopice luminoase: Bacillus phosphorens sau alte bacterii de același gen.

Să dăm câteva exemple curioase de lumină emise de veșuitoare. Se întrebunțează puțin, dar' este curios a se ști. Altădată la Haiti șefii de rășboiu purtau pe cap un „Cocoju“ luminos, care servea noaptea de far trupeii, care îi urma; apoi s'au întrebunțat lamprynee pentru pescuit, mijloc foarte efice și care a fost mai în urmă oprit; în fine damele ercole dela Havana întrebunțează pyrophorii ca obiecte de găteală, punându-i în pâr sau alcătuiind cu dinșii coloane împregiurul gîtului. Aceste diamante veșuitoare fac, pare-se, cel mai splendid efect. Dar' întrebunțarea cea mai interesantă e te aceea ce o face pasărea butilie indiană (tisserin baya) pentru a apăra cuibul seu în contra numeroșilor vrășmași, dintre care cei mai primejdioși sunt șerpșii și șoarecii. Pasărea aceasta pune împregiurul cuibului seu, care are formă de butelie, bucățele de humă, pe care așează și prinde lamprynee luminoase și cu ajutorul acelor fanale vii depărtează vrășmașii.

Se adăugăm înainte de a sîrși, că R. Dubois s'a servit cu licurici pentru a face fotografie și a căpătat rezultate mulțumitoare. „Timpul“.

(Vieța unui rege mic.) Boala regelui Spaniei a făcut să se cunoască multe detalii intime asupra vieții lui. Mama sa nu dăce copilului, nu se scie pentru-ce, decât „Buby“. Ea se poartă foarte blând cu dînsul și, când micul rege n'o ascultă, amenință că o să se ducă în odaia ei să plângă, și atunci copilul se supune imediat.

Micul rege e un fisionomist excelent. Recunoaște pe ori-cine, dacă l'a vădut o singură dată, și are prieteni între săracii, care îi cer de pomani, când se duce să se preumbe cu căruțelul la Campo sa la Prado.

Are micul rege și el o „favorită“: O copilă mică, schioapă, de care amintesc mereu. El îi dă dulceași, prăjituri, pe care și-le opresce la masă.

În timpul boalei a întrebât adese de mica lui prietenă și a cerut să plece, ca să vorbească cu dînsa.

(Un roman din vieța reală.) Un roman curios a avut de curînd un desnodământ la Saint-Louis, în Statele-Unite, printr'un divorț pronunțat între un anume Müller și soția sa Maria.

Müller e Rus și fusese exilat acum mai mulți ani din cauze politice.

S'a dus în America, s'a așezat la Saint-Louis și în curs de cinci ani a trimis regulat bani de cheltueală nevetei și copilului seu, rămași în Rusia.

Pe vremea rășboiului dintre Ruși și Turci, vestile ce primia regulat dela nevasta sa au încetat deodată.

Müller a scris înzadar de mai multe-ori; pe urmă s'a adresat amicilor familiei.

Acestia i-au răspuns, că d-na Müller și fiul ei au murit.

Exilatul a făcut avere prin muncă și economie și în anul 1887, convins, că era veduv, s'a însurat a doua-oră.

A luat o fată tină, cu care a trăit foarte bine și a avut mai mulți copii.

Acum un an dînsul a făcut cunoscință cu un tinăr rus, care se numia tot Müller. Simți o mare simpatie pentru acest tinăr, pe care îl pofți în casa sa și cu care stătea ciasuri întregi în conversație, vorbind despre Rusia.

Însă curînd amicii casei fură mirați de identitatea numelui și de asemnarea figurii lor.

Tinărul își povesti atunci istoria. Care nu fu uimirea și bucuria exilatului, aflînd că acela era chiar fiul seu.

Luase parte la rășboiu și apoi plecase cu mamă-sa în America. Sosiseră de cătră timp în Saint-Louis și locuiau într'o mahala depărțată.

Dînșii încă creșuseră, că Müller a murit. Exilatul se duse imediat de își vedu soția Nr. 1. Scena a fost nespus de mișcătoare.

Dna Müller Nr. 2, aflînd despre ceea-ce era vorba, a cerut divorț, care îndată i-s'a acordat și i-a luat doi copii din patru, pe care îi aveau.

Dînsa a plecat din casa bărbatului seu cu mare părere de rău, ca cea mai bună prietenă.

Müller trăește acum cu ațentia lui nevastă și cu fiul seu.

(O avere într'o oglindă.) Să spargi din întemplantare o oglindă nu e lucru rar.

Mai rar e însă să se întemplantare, ca spărgînd o oglindă să ai norocul lui Charles Roll din Newark (New-Yersey).

Roll a spart din întemplantare o oglindă veche, pe care o păstra cu îngrijire ca o amintire de familie, și a găsit între sticlă și lemn un pergament vechiu, care fusese căutat ani mulți.

Era un act în toată forma, constatînd, că Indienii cedaseră odinioară lui Iacob Roll, un strămoș olandez al lui Charles Roll, o întindere mare de pămînt situată de-a lungul riului Mhawk și cuprinzînd o parte mare a terenului orașului Schenectady.

Terenul acesta valorează astăzi peste 40 de milioane franci.

Prețiosul act de cesiune a fost transportat la Albany și s'a aflat înregistrat regulat în arhivele olandeze dela 1683.

Charles Roll și ceilalți descendenți ai Olandezului, în număr de vre-o sută, s'au întrunit deunăzi la Elisabeth (New-Yersey) și au luat în posesiune averea.

(Fala părintească.) Un tată cătră un fiu, care vrea să se facă actor.

— Nenorocitul! Să-mi tăvălesc numele în teatre!

— O să-mi iau un nume fals.

— Dar' atunci, dacă vei avé talent, cum o să scie lumea că-mi ești fiu?

POSTA ULTIMĂ.

(Telegramele țiarului „Sieb.-Deutsch. Tageblatt“.)

Viena, 25 Ianuarie n. Circulă faima, că Prazak va fi suplinît prin Mattusch și Scharschmidt se va face ministru al țerii german.

Heidelberg, 25 Ianuarie n. Chemistul Bunsen a murit.

Berlin, 25 Ianuarie n. Dieta imperială a acceptat întreg budgetul și legea de împrumut pentru armată, marină și căile ferate cu toate voturile în contra voturilor democraților sociali.

Amsterdam, 25 Ianuarie n. Regele e din nou greu bolnav.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 25 Ianuarie n. Tribunalul a sistat cercetările introduse în contra fostului secretar de stat Matlekovics, deoarece-ce învinuirile s'au dovedit de neîntemeiate. Continuarea pertractării finale în contra lui Kokán s'a hotărît pe ziua de 10 Februarie n.

Berlin, 25 Ianuarie n. Bismarck a sosit aici. După ameași a avut loc o ședință a ministerului prusian sub președința lui Bismarck, după ceea-ce Bismarck s'a prezentat la împăratul. Aseară a fost consiliu de coroașă sub presiudiul împăratului.

Atena, 25 Ianuarie n. Refugiații din Creta au cerut dela guvern vaze și munițiune, spre a se reîntoarce la Candia. În cercurile informate există temerea, că în Martie se va face o răscoală generală.

Bibliografie. Acte și documente relative la Istoria renascerii României, publicate de Ghenadie Petrescu, episcop de Argeș, și Dimitrie C. Sturdza, membrul Academ. rom. și Epoca mîrii principatelor. (1853—1859).

Întreagă bibliografia va fi de 7 volume în octav mare, avînd fiecare volum cam 1200 pagine.

Prețul fiecărui volum este de 15 lei. Volumele vor apăre în următoarea ordine: Volumul II. a apărut.

III. va apăre la 1 Februarie 1890. IV. „ „ „ 1 Martie „ V. „ „ „ 1 Aprilie „ VI. „ „ „ 1 Mai „ VII. „ „ „ 1 Octom. „ VIII. „ „ „ 1 Noem. „

Se poate procura de-a dreptul, trimițînd prețul și adresa: la dl D. A. Sturdza, strada Mercur Nr. 11, la tipografia Carol Göbl, strada Doamnei Nr. 14, la redacția „Revista Nouă“, strada Regală Nr. 16.

Doritorii de a se înscrie pentru întreagă publicațiunea sînt rugați a trimite suma de 105 lei dlui D. A. Sturdza sau tipografului Carol Göbl, și volumele li-se vor expeda regulat după aparițiunea lor la adresa arătată.

„Convorbiri Literare“. Apare la 1-iu a fiecărei luni. Nr. 10, București 1 Ianuarie 1890. Anul XXIII. Director: Iacob Negruzzi. Direcțiunea: Strada română 25. Editura și administrațiunea stabilimentului grafic I. V. Sococ. — București, strada Berzi 96. Sumar: I. L. Caragiale: Năpasta, dramă în două acte. — U. Choussier: Constanța ori Tomis? — G. Crăniceanu: Nomenclatura româno-latină (urmre). — Cervantes: Don Quijote de la Mancha, traducere de S. G. Vărgolici (urmare). — Șerbănescu: Pe Mare (poesie). — A. C. Cuza: Când Marea... (poesie). — Bibliografie. — Errata.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 31 Ianuarie st. n. a. c. imobilele lui George Czirmes, în Bodola, decătră judecătoria cerc. din Sepsis-Sângeorgiu.

— 18 Februarie st. n. a. c. imobilele lui Sava Miskovits decătră judecătoria cerc. din Modos.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile: — la rămasul după Andreiu Fodor (din Piros) și Martin Szabados (din Kiszács), la tribunalul reg. din Neoplanta; — la rămasul după Lica Magyar, la tribunalul reg. din Oradea-mare.

Posturi vacante:

— Un post de subnotar la tribunalul reg. din Szabadka. A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

— Un post de executor la judecătoria cerc. din Muréș-Oșorheiu. A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

Călindarul zilei.

14/26 Ianuarie 1890.

Italian: Pruncii ucși în Sinai. Gregorian: Policarp. Soarele: răsare 7.48, apune 4.40.

Buletin meteorologic.

Sibiua, 25 Ianuarie, 6 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosfer. în mm. (Mediul lunar 746.9), Diferența din presiună, Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcțiua vîntului.

Din țeară, 23 Ianuarie, 7 oare dimineața

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiun. atmosfer. în mm., Temperatura Celsius, Vîntul direcțiua și tăria.

Sosiți în Sibiu.

La 25 Ianuarie n. Hotel „Neurhrer“. I. Gawlitza și Pfeiffer, comercianți din Viena. Lazar Domokos din Taploța. I. Fomek și soția, notar din Vlcău.

Hotel „Impăratul Romanilor“. August Munteanu, avocat din Dej.

Hotel „Meltzer“. I. Kaspar din Cohalm. Szabo, negustor de poame din Odenberg. Foltas Denar din Presaca. Baron Emil Puchner, sublocotenent din Odorheiu-săcuiesc.

Hotel „Habermann“. Maria Crișan din Cluj. Toma Primas cu soția, din Villach.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Abonament. Suspendu Nr. 26. Duminecă, în 26 Ianuarie 1890: Pentru a doua-oră:

„Die lustigen Weiber von Windsor“ Operă comică-fantastică în trei acte după comedia lui Shakespeare de același nume, de S. H. Mosenthal. Muzică de Oto Nicolai.

Economie. Bonurile rurale unguresci de patru procente. Sindicatul format pentru conversiunea bonurilor rurale de 5 procente și pentru vinderea celor de 4 procente și-a terminat deplin misiunea. Toate obligațiunile noue rămase din conversiune au fost vîndute și de aceea sindicatul se va disolva în proximele zile.

Starea sîmînturilor. Din rapoartele sosite în ministerul de agricultură dela 8 până la 21 Ianuarie asupra stării sîmînturilor rezultă următoarele: Sîmînturile de toamnă. De-a dreapta și de-a stînga Dunării, în urma temperaturii mai calde toapîndu-se neaua, sînt cu puține excepții fără acoperemînt; grăul, sîcara, orzul și rapița au iernat până acum bine și sînt de o culoare frumoasă verde și sîntoasă. Între Dunăre și Tisa acopere încă zăpadă mai mult sau mai puțin pămîntul, sîmînturile au iernat bine. Stricăciuni nu se observă la acele. De-a dreapta Tisei cele mai multe sîmînturi sînt sub zăpadă și sînt frumoase verzi. De-a stînga Tisei pretutindenea sînt acoperite de o pătură de zăpadă destul de grosă și iernează după cercetările făcute pe mai multe locuri bine. Între Tisa și Muréș, cu toată temperatura mai caldă, zace zăpada pe sîmînturi destul de groasă, pentru de a le scuti de îngheț, și stau pretutindenea bine. În Transilvania sîmînturile sînt sub zăpadă. Nutreț și paie sînt în întreaga țeară puține; trebuința se simte în tot mai multe locuri.

Computarea fiorinului la stațiunile de vamă sîrbesci. O ordinațiune exmisă la 13 l. e. din partea ministrului de finace sîrbesc avisează toate stațiunile de vamă sîrbesci, ca declarațiunile de valoare în fiorini puse în facturi să se computeze până mai departe astfel în dinari, ca piesa de dinari în aur să se primească cu 9 fiorini 33 crețari.

Comerciu Franței în anul 1889. Importul Franței în anul trecut a atins suma de 4.175,015.000 franci, ex' exportul 3.608,582.000 franci. Importul a crescut cu 58 milioane, exportul cu 361.8 milioane. Importul de alimente a scăput, precănd cel de materiale brute pentru scopuri de fabricațiune a crescut.

Prețul mărfurilor. Piața din Sibiu, 24 Ianuarie. Grău, hectolitrul 76—82 chilo fl. 5.40. până fl. 6.20, grău mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.20 până fl. 5.—, sîcara 70 până 75 chilo fl. 4.80 până 4.70, orz 62 până 66 chilo fl. —, până fl. — ovés 42 până 50 chilo fl. 2.20 până fl. 2.80, cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3.40 până fl. 3.80, mălaiul 78 până 82 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.20 sîmînt de căneapă 48 până 50 chilo fl. 6.— până 7.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până 6.—, lîntea 75 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, păsat de grău 100 chilo fl. 15.— până fl. 16.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 15.50, Nr. 4 fl. 13.50, Nr. 5 fl. 11.—, slănină 100 chilo fl. 54.— până fl. 58.—, unsoarea de porc fl. 56.— până fl. 60.—, sîu brut fl. 20.— până fl. 22.—, lumini de sîu fl. 32.— până fl. 33.— lumini turnate de sîu. fl. 35.— până fl. 36.—, săpunu fl. 20.— până fl. 24.—, fîn 100 chilo fl. 1.60 până fl. 1.90, cănepa fl. 30.— până fl. 32.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 L. 52 până 55 cr., carnea de vită chilo 40 cr., carnea de vițel 30 până 45 cr., carnea de porc 42 până 48 cr., carnea de berbec — până — cr., ouș 10 cu 30 până 32 cr.

Piața din Mediaș, 23 Ianuarie. Grău hectolitrul fl. 5.50 până fl. 6.—; grău mestecat fl. 4.50 până fl. 4.80 sîcara fl. 3.70 până fl. 4.—; orșul fl. — până fl. —; ovés fl. 2.40 până fl. 2.60; cucuruz fl. 3.50 până fl. 3.75; sîmînta de căneapă fl. 6.— până fl. 7.—; crumpenele fl. 1.20 până fl. 1.50; mălaiul hectolitrul fl. — până fl. 10.—; mazerea fl. 5.— până fl. 5.20; fasolea fl. 3.50 până fl. 3.75; lîntea fl. — până fl. —; chiminul (sîcăreaua) fl. 45.— până fl. 50.—; sîu brut 100 chilogrami fl. 20.— până fl. 24.—; lumini de sîu vîrsate fl. 36.— până fl. 38.—, unsoarea de porc fl. 65.— până fl. 70.—; slămina fl. 41.— până fl. 50.—; cănepa fl. 38.— până fl. 40.—; fînul fl. 1.80 până fl. 2.20; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 30.—; spiritul gradul 55 cr.; carnea de vită chilo — până 32 cr.; carnea de vițel 28 până 32 cr. carnea de porc — până 44 cr.

Piața din Brașov, 17 Ianuarie. Grăul hectolitra fl. 6.50, grău mestecat fl. 4.80, sîcara fl. 4.70, orz fl. 5.15, ovés fl. 3.—, cucuruz fl. 3.80, mălaiul fl. 3.80 mazerea fl. 5.60, lîntea, 7.50, fasolea fl. 4.—, crumpenele fl. —.90, carnea de vită p. chilo 36 cr., carnea de porc 44 cr., carnea de berbec 24 cr.

Îrșgul de rimători în Steinhilbruh. În 23 Ianuarie n. s'a notat: unguresci bîtrâni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei, tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 46.— cr. până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până 45.— cr., marfă țărănească, grei — cr., până — cr., de mijloc 44.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 42.— cr. până 45 1/2 cr., românesci, de Bakony grei 43.— cr. până 45 1/2 cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sîrbesci grei — cr., până — cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr. până 47 1/2 cr., îngărăși cu ghînă — cr. până — cr. per 4% cumpărați dela gară.

Table with multiple columns: Sîmînta, Prețul per 100 chilog., etc. Includes data for various crops like Grău, Sîcara, Orz, etc.

Table titled 'Cursul pieței din Sibiu.' showing exchange rates for various currencies like Hartie-monetă română, Lire turcesci, etc.

Table titled 'Bursa de Budapesta' showing market data for various goods and currencies.

Table titled 'Bursa de Viena' showing market data for various goods and currencies.

Table titled 'Bursa de Bucuresti.' showing market data for various goods and currencies.

Table titled 'Schimb' showing exchange rates for various locations like Londra, Berlin, Paris, etc.

Table titled 'Schimb' showing exchange rates for various locations like Londra, Berlin, Paris, etc.

Redactor responsabil: Septimiu Albini

Eu am fost însuși în poziție de a vedea

Articles de l'Exposition universelle de Paris 1889.

MINUNIA și FARMECUL

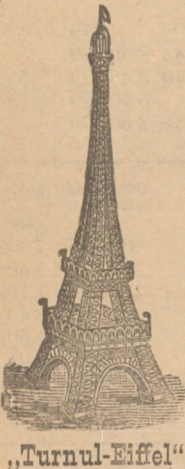

RENUMITEI ȘI NE MAI POMENITEI „EXPOZIȚII UNIVERSALE DIN PARIS”

cu toate milioanele ei de rare lucruri celebre, cu maiestrosul „Dom Central”, cu grandiosul și necomparabilul palat de industrie împreună cu nenumăratele lui comori de artă și industrie. — În interesul negoțului nostru indigen, în interesul moravurilor și obiceiurilor din patria noastră, am examinat cu ochiul unui specialist și am studiat cu deamănuntul îndeosebi avântul industriei franceze.

În urma experiențelor mele de mai mulți ani, mi-a succedat a face în Paris legături distinsse, în urma cărora mă aflu în plăcuta poziție, de a pute servi onorabililor mei mușterfi, precum și onorabililor cetitori ai acestui țiar, cu multe articole **prețioase folositoare, reale, practice și pline de artă** cu cele mai ieftine prețuri.

„Întocmai cum „Turnul-Eiffel” este admirat de întreaga lume, așa de renumite și de căutate sunt și mărfurile, pe care le-am adus din Paris în 136 de lăzi, și recomand fiecărui, care nu a fost însuși în Paris, a-și comanda din mărfurile aici indicate, pentru a se convinge, că așa ceva excelent de bun și ieftin nu mai există.

„Turnul-Eiffel”.

Colosal de ieftin, bun și durabil.

1600 bucați de PANTALONI de IARNĂ

gata, durabili în diverse mostre, **eleganți și fini**, pe care i-am primit în loc de plată, sunt silit, câtă vreme mai ține proviziunea, să-și vând în detalii sau en gros cu următoarele prețuri fabuloase:

Sorta I-a din stofe de modă gătiți	fl. 1.90
Sorta II-a din stofe de Brünn	fl. 3.25
Sorta III-a din stofe de lână de oaie	fl. 4.50

Toți pantalonii sunt gătiți după cel mai nou jurnal din stofe tari de iarnă și elegant. La comanda din afară e drept măsură suficientă lungimea pasului și cuprinsul pântecului.

Numai **fl. 6.50**

costă

un rînd de haine bărbătesci

modern, elegant, splendid, de toamnă și de iarnă, din materii de toamnă și de iarnă din Brünn, în ori-ce mărime și în ori-ce culoare, așadar laolaltă

1 păr. pantaloni, 1 giletă, 1 roc.

I. calitate.	fl. 8.50
Un rînd întreg	fl. 6.50
III. calitate.	fl. 10.50

Drept măsură e suficient să se arete la comanda lungimea pantalonilor, cuprinsul pieptului și lungimea mânecelor, precum și culoarea

oriță a vestimentelor, Mustre nu se pot trimite, deoarece-ce se află numai rînduri întregi.

Aceleași vestimente pentru băieți după măsură dela 6—13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.

Numai fl. 5

costă rocuri

de pousse

elegante, gata, călduroase, cupușite, din cel mai bun pousse sirian, pentru ori-ce măsură, în ori-ce mărime, în toate corolile, de toamnă și de iarnă.

Numai fl. 1.80

costă jachete

de iarnă

pentru domni și dame, în cele mai frumoase culori de modă, se dau după ori-ce trup, e cea mai bună îmbrăcăminte de iarnă și de toamnă.

Numai fl. 1.80.

Numai fl. 1.75

bucata de țoale de cai, se vînd de minune ieftin din cauza desființării fabricii de țoale. — Cine își cruță caii, să-și cumpere aceste renumite

Țoale de cai,

care nici-odată nu se mai pot căpeta așa de bune, de mari, de groase, de călduroase și de ieftine.

Grupul Nr. 5.

10 daruri prețioase.

Numai fl. 1.50.

- 1 lanț de aur de facon, foarte fin,
- 1 sipcă de țigarette de spumă de mare,
- 1 țigaretă de țigarette, țesătură de artă,
- 1 aparat de foc veclnic,
- 1 cravată de mătăș și atlas,
- 1 ce de cravată cu petri,
- 1 creion de nickel cu penă,
- 1 briceagă și scobitoare de dinți,
- 1 inel cu petri,
- 1 suvenir de Viena ca obiect de lux.

fl. 1. Fiecare articol. fl. 1.

1 orologiu de bronce ce merge regulat, cu garanță 1 fl.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acățitoare 1 fl.	1 inel din aur-double cu petri 1 fl.	1 medalion din aur artificial, cu petri 1 fl.	1 brățar dela expoziția din Paris 1 fl.	1 medalion de inimă din argint veritabil, probat 1 fl.
Cusmă de iarnă din peluș de Persia, cu vată călduroasă 1 fl.	1 pălărie bărbăt. din păsă moale foarte țitoare 1 fl.	4 cravate bărbăt. fiecare în altă formă și culoare, foarte fine 1 fl.	1 păr. mănăși călduroase pentru iarnă, din lână 1 fl.	1 jachetă de lână pentru dame și bărbați 1 fl.	1 păr. pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 1 fl.
1 cămașă bărbătească, foarte fin gătiță, albă ori colorată 1 fl.	1 păr. ismene bărb. din pânză de casă bine lucrate 1 fl.	6 păr. ciorapi bărb. într-o culoare ori cu vergi frumoase 1 fl.	3 păr. ciorapi fem. într-o culoare sau cu vergi frumoase 1 fl.	1 corsetă eufrasată, fason parisian, foarte durabilă 1 fl.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 1 fl.
1 cămașă femeiască din șifon ori în cu broderii 1 fl.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderie fină 1 fl.	1 păr. ismene fem. din șifon, cu broderii fină 1 fl.	1 suenă călduroasă, cu bordure 1 fl.	3 șorțuri de casă, mostre frumoase și moderne, veritabile de spălat. 1 fl.	1 șorț de lister, calitate bună, caro, chivit, 7/8 de mare 1 fl.
1 jachetă de dame din creton francez lucrată 1 fl.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1—3 ani 1 fl.	1 covor de pat din stofă de jute desen frumos 1 fl.	1 cearecef de tot mare și gata 1 fl.	6 merindare de in, mari și tari 1 fl.	6 ștergare, calitate bună, caro, chivite 1 fl.
1 față de masă bună damast alb ori colorată 1 fl.	6 serviette pe deplin de mari, albe ori colorate 1 fl.	1 năframă de mătăș 1 cot de mare și în ori-ce culoare 1 fl.	3 batiste de mătăș de Lyon, în mai multe culori 1 fl.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 1 fl.	1 năframă mare călduroasă pentru dame, 7/8 de mare 1 fl.
1 pipă din spumă de mare artificială 1 fl.	1 sipă de țigaretă spumă de mare veritabilă cu chichilibar 1 fl.	1 pipă pentru burghieză, spumă de mare artificială cu vergea cu tot. 1 fl.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu ințea fulgerului 1 fl.	1 portmoneu tot din pele cu incheietoare 1 fl.	1 portmoneu pentru bani și documente 1 fl.
1 lămpașă cu o lumină intensivă 1 fl.	1 satulă de cusut de mătăș cu seule de cusut 1 fl.	1 album pentru fotografii, foarte fin 1 fl.	1 briciag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoaterea dopurilor. 1 fl.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 1 fl.	1 oglindă de părete 35 cm. de mare, în cadru de nuc 1 fl.
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	6 furculițe franc. din argint de Phönix veritabil 1 fl.	3 cuțite de masă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 1 fl.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	2 feșnice de salon argintărite fin, formă frumoasă 1 fl.
1 țitoare de zăhar splendid argintărită și fină 1 fl.	1 moară de cafea, cea mai bună construcție, durabilă 1 fl.	6 tase de cafea calitate bună nepertitoare 1 fl.	1 împărțit și împărțiteasa, 2 frumoase figuri de decorațiune 1 fl.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 1 fl.	1 briciu, tăș englez veritabil, foarte ascuțit 1 fl.

Grupul Nr. 1. 21 articole pentru dame. Numai fl. 2.70.

Grupul Nr. 2. 136 recuise de scris. Numai fl. 1.—.

Grupul Nr. 3. 120 articole pentru bărbați. Numai fl. 2.70.

- 1 mare năframă de iarnă.
- 3 năframă de grunazi parisiene.
- 1 părechie de cercezi Pierre de Strass.
- 3 ace de broș franceze.
- 1 portmoneu de dame parisian.
- 1 lanț de aur double parisian.
- 1 lanț de aur double parisian.
- 1 sticlă de parfum cu miros plăcut.
- 2 pasta de dinți alabaster și pomadă.
- 6 săpunuri de toalete parisiene aromatice.
- 1 oglindă de toaletă cu saltar.
- 1 inel de briliant imit. pentru dame.

- 1 cassotă elegantă conține următoarele: 50 coale hârtie de epistole fină, octav.
- 50 plicuri bune ce se potrivește la hârtie.
- 3 condeie de penă franceze durabile împreună cu capsule.
- 3 excelențe creioane Hardtmuth.
- 24 pene de scris într-o cutie.
- 1 frumos notes legat în lack.
- 1 coală hârtie sugătoare rosa.
- 1 lineal de lemn de cedru cu centimetru.
- 2 leniare și gumă.

- 1 orologiu de bronz parisian ce merge regulat.
- 1 turn al lui Eiffel din nickel.
- 3 nasturi de cămașă din argint probat.
- 1 mașină de țigarette de nickel francez.
- 100 de tuburi veritabil parisiene.
- 6 batiste parisiene, chivite.
- 1 cravată de modă parisiană de mătăș.
- 6 săpunuri de toaletă aromatice parisiene.
- 1 frumos suvenir de Paris.

Oglindă de părete în cadru de aur fin fl. 1.90

pro bucată, câtă vreme ține proviziunea. Aceste oglinzi ce arată foarte frumos, limpede și luminos sunt în cadre de aur splendid aurite și decorate cu arabesce, circa 55 centimetri de înalțe și 40 centimetri de late, o decore pentru ori-ce locuință, de aceea nimeni să nu întârzie a comanda cât mai în grabă. Mai departe se află și oglinzi mai mari, 67 centimetri de lungi și 47 centimetri de late, à fl. 4.65.

Fiecare se-și cruțe plumăniile și se-și cumpere pentru fl. 1.50

8 bucați recuise de fumat: 1 pipă de lemn cu seurgere 1 vergea fină potrivită la ea 1 jăcău de pele fin 1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă 1 țigaretă de țigaretă 1 sipcă de țigarette igienică, spumă de mare 1 excelență pipă de casă scurtă 1 vergea pe potrivă.

Toate împreună fl. 1.50

1 bucată, 30 coți pânză de munte fl. 5.50.	1 bucată, 30 coți șifon fl. 5.50.	1/2 duzină batiste albe de in veritabil 90 cr.	1 garnitură de cafea colorată, 1 față de masă, 6 serviette fl. 2.25.
1 bucată, 30 coți gradual bun de atlas fl. 6.50.	1 rînd de haine de pat colorate fl. 6.50.	6 bucați cearecefuri nechivite, 3 coți de lungi, 2 coți de late fl. 8.50.	1 duzină ștergare de in, Damast fl. 2.50.
1 bucată, 30 coți barchet alb fl. 6.50.	1 duzină batiste de in, cu margine colorată fl. 2.25.	0 garnitură de bouret, din cea mai fină materie de bouret fl. 10.—.	1 rest de covor, 6 metri fl. 2.—.

Cucu!

Din cauza unor solviri urgente vînd numai în decurs de un timp foarte scurt 50 bucați splendide și regulate

orologe cucu,

care mai nainte costau de trei-ori atîta, și singuratic pentru prețul bagatel de

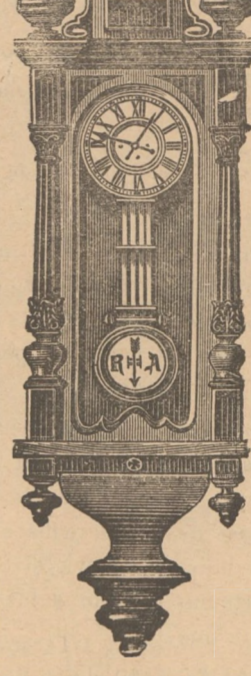
fl. 8.50.

Aceste orologe cucu sunt regulate prelîngă garanță și provăcute cu bătătoare; la fiecare baterie se ivesce curent și plăcutul lui strigăt: „Cucu!” Dulapul e elegant, mare, bogat sculptat în sistem elvețian.

1000 bucați cușme ruseseci Ignatieff din astrachan imit. fin în creț, cupușite călduros cu vata, trebuie să le vînd cât mai în grabă și le dau cu duzină à fl. 11. — sau singuratic cu fl. 1 pro bucată.

A se trage odată în 14 zile. 1 metru de înalț.

Numai fl. 7.85

costă un orologiu cu pendulă

splendid adjustat

cu garanță de 5 ani.

Aceste orologe cu pendule sunt în dulapuri de lemn de nuc gotice bogat sculptate, circa 1 metru de lungi, 35 centim. late, montate, cu sticlă, au un ornament cu politură fin ce se poate îndepărta și au un mecanism aproape neruinabil.

Cheia cu care se trage orologul e dublă mecanismul, acurat regulat pe secunde, așa că un asemenea orologiu cu pendulă, neîntrecut în ce privește mersul excelent, e cea mai frumoasă și bizuță mobilă. La da pentru pachetare se scootese în 70 cr.

Numai fl. 2.50

costă un splendid adjustat orologiu de părete cu aparat de trezit cu clopot, în ramă de lemn de nuc cu cadran ce luminează de sine, umblă și trezește punctual.

Deșteaptă-te!

Numai fl. 3.50

costă un orologiu de deșteptare bine regulat, executat conform desenului, în dulap splendid de nickel, cu arătător de secunde și cu un clopot deșteptător ce sună foarte frumos, durabil lucrat, umblă și deșteaptă foarte punctual; e netăgăduit cel mai frumos și ieftin orologiu. Prețul scăzut numai fl. 3.50.

Numai fl. 4.50

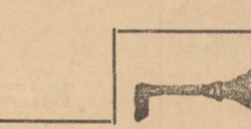
costă un excelent orologiu de argint-nickel de buzunar, cu un mecanism excelent și regulat, cu un toc splendid giloșat cu sticlă de cristal, foarte frumos.

Numai fl. 5.25

costă un orologiu de buzunar-remontor de argint-nickel, fără cheie, cu arătător de secunde bine regulat, sticlă plană și instrument de arătare mecanic. Mai departe același orologiu remontoir din argint veritabil de 13 carate fl. 8.50.

Mașină de cusut pentru familie fl. 5.50

pe cea mai nouă construcție costă, în loc de 15 fl., acum numai fl. 5.50. Garantez pentru excelența prestare și pentru impusătura frumoasă și regulată a acestei mașini de mână. Lucrează înte, frumos și tare, aproape ca ori-care mașină mare, coase toate materiile fără excepțiune, fie fine ori dure, face după plac impusături mari, mijlocii ori de tot mici, este după cele mai noue experiențe mecanice-technice durabil construită din cel mai bun material și se expedează împreună cu toate recuisele ce-i aparțin și cu instrucțiunea de folosință.

Corturi! În ori-ce preț

se vînd 5600 bucați corturi gata elegante; deoarece-ce proprietarii are lipsă urgentă de bani, fabrica se desființează cu totul. De aceea se vînd cu pagubă! Cu ori-ce preț!

I. Cort patent sortă bună fl. 1.—	II. Cort Zanella cu bordură atlas fl. 1.50	III. Cort Austria din semi-mătăș fl. 2.—	IV. Cort Anglăis, din mătășă fină franceză fl. 3.—
-----------------------------------	--	--	--

Toate corturile sunt construite foarte durabil din cel mai bun material indigen și străin, din stofe patent, semi-mătăș Zavella, precum și din mătășă de Lyon și provăcute cu bețe elegante, tari și frumos decorate, cu șini de oțel și apărătoare de viscole. Mai nainte costau de două-ori și de trei-ori atîta.

Ori-ce comandă, fie cât de mică, se efectuează cu îngrijire și conscientios. Tot ce nu convine se reprimesece fără obiecțiune, se schimbă ori se returnează paralele. Expedarea se face cu rambursă postală. Comande sînt a se adresa la singura adresă:

Indrustrie-Handlungs-Haus „zur ungar. Krone“, Wien, 5. Bezirk, Rüdigerergasse Nr. 113.